



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

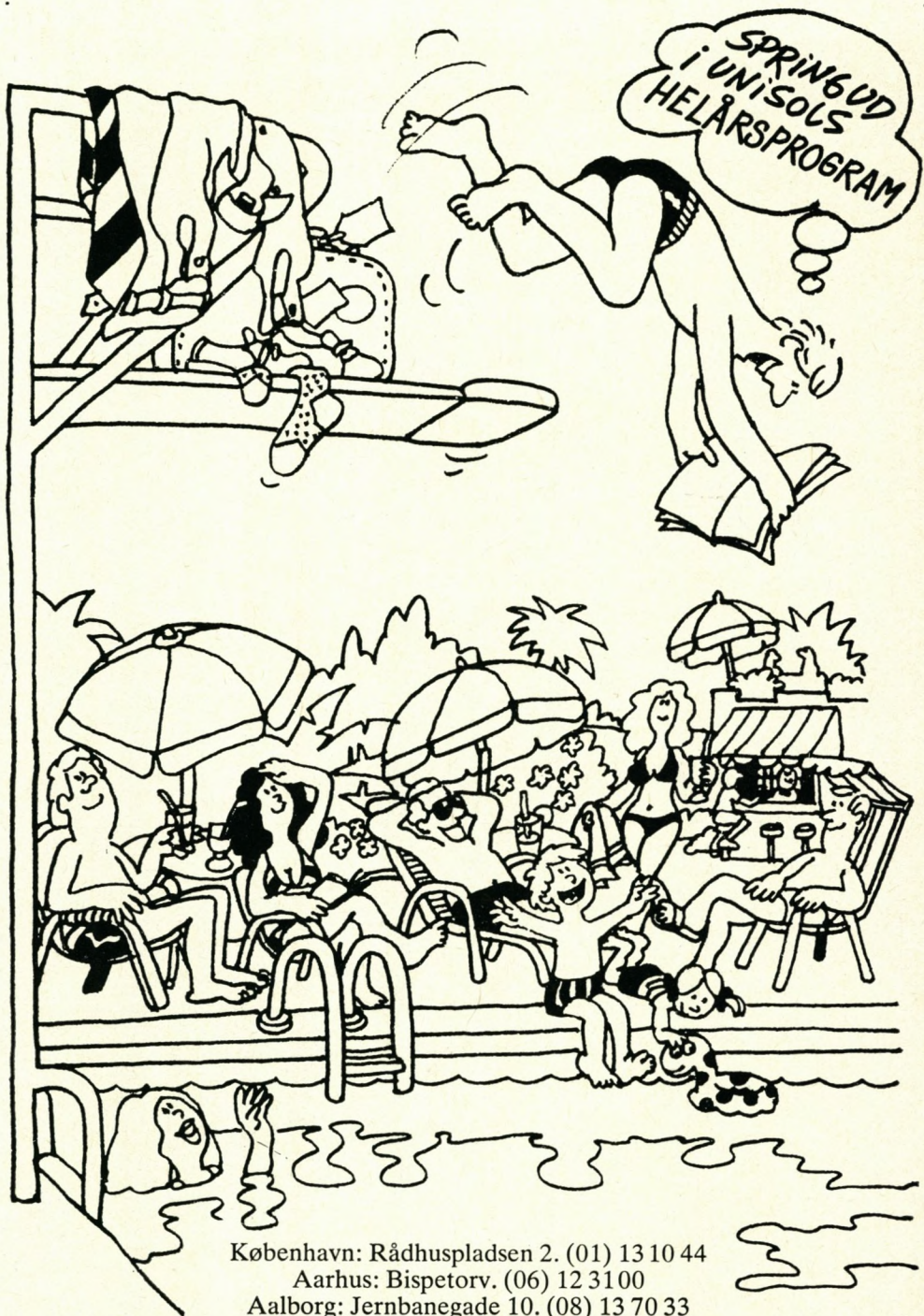
Januar

1978



Sorø i sne

Foto: Sven Gerner Andersen (R 1945)



København: Rådhuspladsen 2. (01) 13 10 44

Aarhus: Bispetorv. (06) 12 31 00

Aalborg: Jernbanegade 10. (08) 13 70 33

Odense: Kongensgade 69B. (09) 11 25 72

UNI  **SOL**



C.W. Tom Petersen
Academia Sorana

efter tegning af Christian Tom-Petersen

SORØNER-BLADET

JANUAR 1978

63. ÅRGANG

NUMMER 1

Tale ved årsfesten 15. oktober 1977

Jeg samler på obelisker. Det vil sige, kun de ægte, antikke; ikke efterligninger såsom Alberti-støtten, Frihedsstøtten eller den lille stump af et monument, der står og stritter foran Frue Kirke i København til minde om reformationen!

Indtil nu har jeg 18 obelisker, deraf naturligvis hovedparten fra Rom. Det er så nemt at samle på obelisker. De er aldrig midlertidigt fjernede på grund af konservering eller udlån, de kan ikke købes, de skal ikke lægges i pres eller klistres i album. De kræver heller ingen særlig kraftanstrengelse som f. eks. bjergtinder eller vandfald, der i de fleste tilfælde er ret besværlige samleobjekter. Ja, enkelte af obeliskerne (men det er desværre ikke de allerstørste numre) er anbragt så hensynsfuldt, at man kan sidde ned og samle – med et glas vin på en fortovsrestauration.

Den største af alle eksisterende obelisker står på pladsen foran Lateran-paladset i Rom. Den er tillige særpræget ved ikke at være een ud af et par. Den er en ener og blev i følge sin egen indskrift hugget ud af klipperne i Assuan omkring år 1450 før Kristi fødsel. Herfra blev den transporteret til Theben, hvor den stod, indtil Konstantin den Stores søn flyttede den til Rom som et minde om sit besøg i byen i året 357. Den blev sat op i Circus Maximus ved siden af den obelisk, som kejser Augustus havde flyttet til samme sted kun få år, før han en tilfældig dag – måske lidt ligeegyldigt og henkastet – bad en tjenestemand om at sørge for, at alverden blev skrevet i mandtal.

Augustus-obeliskeren er den, der i dag står på Piazza del Popolo. Constantius' store obelisk blev genfundet i tre dele i 1587 og året efter

opstillet ved Lateranet af pave Sixtus V.

Får man ikke en fornemmelse af alder og tid – af årenes uendelige mængde – ved at tænke på, at den obelisk, som på Konstantin den Stores tid blev flyttet til Rom, først om 200 år har stået lige så længe dér, som den stod i Ægypten?

Vel, jeg er ikke Cæsar, og Sorø sø er ikke Rubicons bølger – og dog finder jeg det passende at begynde med dette billede. Dels fordi rummet her ligesom kræver et anslag af nogen storhed. Omgivelserne forventer det. Med fem konger på væggene og Fønix fugle – eller er det kun ugler? – baskende under loftet kan man ikke bare sige tak for indbydelsen, opfordringen og tilliden – selv om det er høfligt og tillige væsentligt for mig at få sagt det til Samfundet og dets formand. Dels fordi det at fatte alderen, årene, tiden er noget, der i stadig højere grad trænger sig på, jo ældre man selv bliver.

»Die Zeit, die ist ein sonderbar Ding.

Wenn man so hinlebt,

ist sie rein gar nichts.

Aber dann auf einmal,

da spürt man nichts als sie«.

Feltmarskalinden i »Rosenkavaleren«. Hun er endda ikke nogen bitter gammeljomfru – højst 32 år og bestemt ikke jomfru – og skal i øvrigt spilles med *et* vådt og *et* tørt øje. Men hun har fattet det uafvendelige, og mange gange står hun op midt om natten og sætter alle urene i stå. Hendes tid, som jo selvfølgelig i virkeligheden er forfatterens og komponistens tid – altså før 1914 – var jo også nok værd at dvæle i. Tryghedens gyldne tidsalder. Forstår vi i vore dage, hvad det vil sige?

Jeg har faktisk tænkt meget på Sorø i de

sidste måneder. Det er jo så længe siden – 30 år siden jeg kom hertil for første gang, og 27 år siden jeg blev student. Bevares, det er ikke obeliske årsmål, men dog en hel menneskealder og næsten halvdelen af et menneskeliv.

Efterhånden dukkede mere og mere op af forglemmelsens jordlag. Noget var kun potteskår – stumper af erindring – meget var udvisket og utydeligt, som et halvt ødelagt kalkmaleri, men der var også øjeblikke af stor lyksalighed, når en hel oplevelse blev hentet frem og rengjort; det må være, som når en arkæolog står med et uskadt glas i hænderne. Tilsidst blev mængden uoverskuelig. Kravet om en slags mening med alt dette meldte sig som en selvfølgelig nødvendighed. Eller det var blot juristens pedanteri.

Jeg har nemlig læst jura i seks år – studere er således et krævende ord i den forbindelse. »Lov og orden« er to helt fundamentale elementer i den juridiske forestillingsverden, men det er karakteristisk, at netop disse to begreber i almindelig opfattelse ofte forbindes med bagstrævet. Juraen er da også i sit inderste væsen reaktionært og flyder tilmed let over i politik, som er amoralsk. Vi må alle passe på ikke langsomt at stivne i systemer og forudfattede meninger, men for en jurist er det i særlig grad betydningsfuldt at være åben over for syner, fornyelse og fantasi.

Men før jeg nåede så langt, var der altså tre år her på skolen. Jeg forstår i dag, at det for mine forældre ikke blot var et økonomisk offer at skaffe en søn på Sorø Akademi, men min farfar havde selv gået her, og mors vilje havde bønderes sejhed. Det er jeg dem taknemmelig for.

Jeg var glad for årene i gymnasiet. Fik også gode kammerater, som jeg – ikke uden egen skyld – nu har tabt forbindelsen med. Dette havde jeg gerne gjort om.

Jeg husker optagelsesprøven næsten time for time. Så intenst blev den levet, at denne ene dag i strålende, glitrende junisol endnu står så skarpt, som det jeg oplevede for en uge siden. Jeg mindes aftener med thevand og Karen Bom midt i kredsen af naive og velopdragne soranere. Jo, vi var veltilpassede – måske for meget. I Karens spisestue lærte jeg at danse lanciers, på Ran fangede vi ål og stegte dem på spid – det var ganske svært – og ved utalte bridgeaftener spiste vi kvarte og halve lagkager fra Coldings bageri.

Det var en stor fejltagelse, at jeg var kommet i den matematisk-naturvidenskabelige linje – en fejltagelse, som foruden af mig selv utvivlsomt også blev følt af d'herrer Damgaard Sørensen, Blem og Christensen, som (omend med varierende energi) så i hvert fald med samme magre resultat forsøgte at få mig til at begribe matematikkens, fysikkens og kemiens sære love.

Dansk og historie var »mine« fag, og jeg havde to fortræffelige lærere. I det første år dr. Lind – der var stort postyr på skolen, da han skulle forsvare disputatsen, og flere af kollegerne var draget til København. Den hed

»Poesiens Mission« og handlede om poesien væsen og dens værdi for mennesker. Det er ingen tør doktorafhandling, men en følsom og forfriskende vandring i poesien riger, og et sådant menneske var han vist også selv. Af og til opfattede vi ham som lidt bizar – det er jo let at finde netop disse sider frem hos sine lærere. Han holdt af at læse digte i timerne, og i skolebladet »SIC« blev dagens digt ved dr. Th. Lind til følgende:

Mystikken svæver,
barmen sig hæver,
(stemmen bæver) – ikke sandt!
I mørket det stormer og regner,
Kvinden sig skyder og segner,
(Lind blegner) – ikke sandt!

Det siger måske mere om dem, der lod det trykke, end om dr. Lind, som for adskillige af os var en god lærer, og til hvem jeg senere har følt at være i gæld.

I det skoleblad kom jeg galt afsted i 3. G. Jeg havde til det sidste nummer skrevet en velment, men rædsom artikel for afskeden med Sorø. Sentimentalitet under indtryk af visse ydre omstændigheder er en familiesvaghed, jeg har arvet, så artiklen skal vi skånes for. Men der var blandt andet en sætning om klosterkirken, hvori jeg forestillede mig Ingemann gående rundt og blive inspireret til sine historiske romaner ved synet af våbenskjoldenes frise under hvelvingerne. Det tog hårdt på Luja Balslev, for ikke blot er store dele af frisen som bekendt temmelig fri fantasi af Jakob Kornerup, da han ca. 40–50 år efter romanernes tilblivelse restaurerede kirken, men hele kirken var på Ingemanns tid dækket af et solidt lag hvidtekalk. Balslev havde dog selv noget af ansvaret for denne vildfarelse, for netop min årgang havde ikke kirken som speciale, men læste i stedet kedsommelige beretninger om Oliver Cromwell, og jeg har i øvrigt en mistanke om, at det især er derfor, at England i mange år har været så lidt tillokende for mig.

Og så kan jeg ikke lade være med på dette sted at binde en lille buket til Marcus Pedersen, der netop er fyldt 85 år for få dage siden. Han var den, der ved lovsangen talte os op – række op og ned for han med notesblok og blyant. En morgen var vi blevet vækket for sent, og jeg havde fået en seddel med fra Gorm Hansen med behørig forklaring om uheldet. De Markus fik den, sagde han: »Har du fået morgenmad?« – og det havde der selvfølgelig ikke været tid til. »Over til min kone og sig, at du skal have noget at spise« – Jamen? »Bare afsted, dreng!« – og sådan gik det til, at jeg een gang i livet har siddet bænket på mahognistol midt i stadsstuen i Molbechs Hus og har fået serveret kaffe af en rektordatter.

Ja, vil I nu sige – studenter og realister af årgang 1977, og I er jo de egentlige gæster ved denne fest – det er den gamle sang, som vi har hørt så mange gange før. Jeronimus: I min ungdom var alting bedre osv., osv. Hvad kan det hjælpe os i den verden, som vi skal ud til, og som ærlig talt ikke ser for køn ud?

Vold og terror, forurening og afstumpethed, arbejdsløshed og åndløshed, et stadigt større svælg mellem en lille del af jordens befolkning, der lever i et materielt vellevned som aldrig før i menneskehedens historie, og en stadigt voksende gruppe, der sulter og føler sig udnyttet – det er, hvad vi ser omkring os. Hvad hjælper obelisker og marskalinder og mindernes suk på alt dette?

Ved jeg det? Var det anderledes for 27 år siden? I 1950 var store dele af Europa endnu i ruiner og vel var der fem år før blevet våbenstilstand, men den kolde krig var kommet i stedet. Omtrent samtidig med, at vi blev modtaget med latinsk velkomstbrev på universitetet (Qvod felix faustumque sit ...) og hilste på en hvidt behandsket – og klog – rektor (H. M. Hansen) i festsalen, brød Koreakrigen ud. Vi levede endnu i skyggen af den uhyggelige dokumentation for, hvorledes en af Europas gamle kulturationer havde vist sig at være tilholdssted for løvløshed og barbari.

Vi var ikke lykkeligere, end I er i dag. Måske er det rigtigt, at ingen af os har krav på at eje lykken, men kun har lov til at drømme om den.

Ibsens »Brand« skal man læse før det 20. år. Jeg fik første gang fat i den bog her i Sorø og lå en lang solskinsdag under Gorm Hansens æbletræer – som var gamle og kun gav et mædeligt udbytte – og slugte kravet om alt eller intet.

»Det er viljen, som det gælder!
Viljen frigør eller fælder.
Viljen, hel, i alt det spredte,
i det tunge som det lette«.

»Faust« derimod forstår man først efter at være blevet 40.

»Når jeg engang vil Nuet bede!
Du er saa skøn! Du tøve maa!
Da kan du mig i Lænker smede,
da vil jeg gerne straks forga.«

Det er jeres privilegium – og det eneste svar, jeg kan give jer, at I endnu ikke er i systemernes spændetrøje, at I endnu ejer lidenskabs og begejstrings evne, og at I ikke drømmer om at sætte urene i stå.

Og så een ting til: I er soranere.

Jeg bryder mig ikke om at klappe i takt – jeg har hverken guder eller afguder – og jeg har aldrig kunnet dyrke Sorø som en »Moder«. Nu er det sagt, som Fr. Schyberg skrev, da han havde kaldt ouverturen til Elverhøj for et broget kludetæppe. Men vi må alle vedkende os et soransk fællesskab, for det er ikke bare et spørgsmål om vilje eller subjektiv følelse. Vi kan simpelthen ikke komme om ved det. »Er der da ingen pardon?«, vil en og anden måske spørge, og som dommøren vil jeg svare: »Næy, Jeppe, nu er det alt for silde, thi du har allerede fået Giften ind med Brændevinen«.

Det er naturligvis ikke alene den kendsgerning, at vi har gået tre eller fem år i den samme skole. Det har så mange gjort uden at blive mærket af det.

Jeg tror, det er et fællesskab af den samme

slags, som når man taler om et folk. Det, der holder os sammen som danske, er hverken Dannebrog eller dronningen eller Anker Jørgensen eller folkekirken. Ejheller et særligt slægtskab. Hverken Gud eller sværdet eller blodet eller et nationalt kald. Men to ting – og der er sikkert mange flere – kan vi i hvert fald ikke løbe fra: Bevidstheden om et historisk fællesskab og de indtryk af landet, som vi – hvor vi end færdes – alle bærer rundt på. De brede Bøge ved den salte Østerstrand. For mig er det på samme måde med Sorø.

Det historiske vil jeg lade ligge. Det er så håndgribeligt her på stedet, og det er der talt så meget om ved andre lejligheder. Men omgivelsernes betydning kan vel fortjene et par ord.

Jeg er overbevist om, at en død ting – en bygning, en bog, et smykke eller et møbel – får liv af at blive brugt og slidt og derfor også kan tale til os om forgangne tider og mennesker. På samme måde er jeg sikker på, at omgivelserne umærkeligt virker ind på de levende, der færdes dér. Den, der rejser Island rundt iført tyk trøje og gummistøvler bliver ikke bare mere våd, end hvis han rejste til syden, han går også og taler og tænker og opfører sig anderledes end på Den spanske Trappe.

I mit nuværende arbejde er jeg så heldig hver dag at kunne færdes i et af Københavns smukke huse – ikke prangende og stortalende, men et hus med den danske baroks fornemmelser for linier, profiler og proportioner. Denne forståelse for smukke omgivelser værdi fik jeg nok første gang her på stedet. Her i festsalen er ganske vist – efter mit skøn – for lavt til loftet (målt i meter), og Malling havde sikkert gerne gjort rummet stateligere ved at strække det op i mezzaninen – men der har også dengang skullet spares. Men de andre festrøm, spisesalen, forhallen samt gangene har jo store skønhedsværdier, og går vi udenfor, kan ingen nægte, at også egnen om Sorø er overordentlig dejlig.

Der tales i disse tider så meget om, hvad kultur er. Tidligere søgte man den i flinteøksten efter harvens tænder, nu om dage har man mere tillid til kaffe. Det er der ikke noget galt i. Der er ingen sikker opskrift på, hvorledes vi skal håndtere begrebet kultur, så lidt som den del af det, der hedder kunst. Fejlen er måske, at vi tror for meget på, at kunst og kultur lader sig analysere og beregne. Ja, endog politisere! »Hos Kunstfuglen er alt bestemt! Således bliver det og ikke anderledes! Man kan gøre rede for det, man kan sprætte den op og vise den menneskelige Tænkning, hvorledes Valserne ligge, hvorledes de gaa, og hvordan det ene følger af det andet –!« »Det er ganske mine Tanker, sagde de allesammen«.

Den virkelige nattegeral tog sig bedst ud i det grønne uden tolv silkebånd om benet, og hvordan det end forholder sig i kunstens og kulturens riger, så er det nu min tro, at der altid har været en frødet plet, hvorover der alene står: Fantasi, skønhed og glæde. Der vil

man ikke forbedre nogen ting, man vil ikke andet end fortælle, at tilværelsen også er smuk og ubegribelig.

Den plet er det værd at hvile ud i engang imellem. Det skulle vi, der har gået i skole her i Sorø, i hvert fald have fået forudsætninger for at forstå.

Har jeg som indledning slæbt obelisker til

Sorø, kan jeg vel også slutte med at forene Sorø og Italien i Johs. Jørgensens ord:

»Jeg saae Dig og glemte Dig aldrig siden.

Jeg ser Dig paany, og jeg føler igen mit Hjerteranke, som kom mig imøde en gammel Ven,

en Ven fra en Fortid, der døde . . .«.

Ole Perch Nielsen (S 1950).

Formandens tale til jubilarene

Ved årsfesten den 15. oktober 1977 hyldede formanden 50, 60, 65 og 70 års jubilarene:

Når jeg nu igen har fået ordet for at sige noget til vore jubilare, er jeg godt klar over, at jeg løber en risiko for at De, mine herskaber, i nat, når De drager hjem herfra og overvejer, hvad der i grunden skete i aften, vil føle det som vor bekendte lille dreng i Amerika.

Han kom hjem fra sin første skoledag, og moderen spurgte spændt: Well Jimmy, what did you do in school to day. Og Jimmy så op på sin mor med sine store, trætte øjne og sagde: We sat and sat and sat and sat, and the teacher talked and talked and talked and talked. Kære jubilare! Lad mig begynde med et vers:

Og det skal du vide, du elskede Soer – du stolte – du skønne – du fro, min kærlighed til dig er stærk – det jeg svor: at for evighed være dig tro.

Og når jeg forbenet og nøgtern og grå – fortrolig med vanheld og savn – har hugget en hæl og klippet en tå for avancement og kone at få – forbliver dog helligt dit navn.

Vi har i aften den glæde at have femten jubilare med tolv ledsagere imellem os, og jeg vil bede Dem rejse Dem op efterhånden, som jeg nævner Deres navne og blive stående, indtil hele Deres årgang er nævnt. Jeg skal derefter foreslå forsamlingen, at vi giver hver årgang a big hand for at blive i det engelske:

Farvehandler og byrådsmedlem *Sv. O. Nielsen*, restauratør *Knud Bjørn Jensen*, amtslæge dr. med. *Palle Hjorth*, civildommer *Poul Haltenberg*, politimester *Holger Frandsen*, arkitekt *Dan Fink*, lektor *Aage Christiansen* og forpagter *Bjørn Abel* – alle 50 års jubilare. – Direktør *C.-C. Hofgaard* – 60 års jubilar. – Overtoldassistent *Alfred Gorm Jacobsen*, arkitekt *Vilh. Lauritzen* og landsdommer *Helge Hoff* – alle 65 års jubilare, og endelig tre 70 års jubilare – er det ikke fantastisk – direktør *Johs. Warrer*, skovrider *Fritz Lorentzen* og vicebranchef *Hakon Lindhardt*.

Jeg kan endvidere nævne, at der er indløbet en hilsen fra en 65 års jubilar, kaptajn *Paul Aagaard*, der er realist fra 1912. Han udvandrede omkring 1. Verdenskrig til Amerika, og familien har ikke hørt fra ham siden 1937, og i Biografierne står, at man anser ham for død. Det er han overhovedet ikke. Han bor i Gal-

veston, Texas, og sender en venlig hilsen til gamle klassekammerater og en check på \$ 25 til Soransk Samfund.

Det er som bekendt en rusfest, vi fejrer i aften, og det er en hyldest og velkomst til det nye liv, der spirer frem – og hvor er det forunderligt, at det liv, der ved tidernes begyndelse blev bragt ind i verden, og som hos den enkelte synes at ældes og dø, kan blive så aldeles fornyet ved at gå over i en ny slægt. Det betyder imidlertid også, at uden slægter, der er gået forud for jer unge, ville I slet intet være, hverken i direkte eller overført betydning. Lad os derfor vende os til vore jubilare med vor hyldest og tak.

Til jer, der i år er 60 års jubilare, sagde rektor Raaschou-Nielsen ved jeres dimission, som i øvrigt p. gr. a. tidligt overstået eksamen fandt sted fem dage før translocationen, på det, at I ikke skulle gå hernede og drive rundt så længe, til jer sagde rektor bl. a.:

»I kære unge, som nu skal forlade skolen, I står nu her i en af jeres livs højtidstunder, og ved adskillelsen vil jeg formane jer til aldrig at glemme jeres barndomstid og første ungdomstid i det skønne gamle Sorø, men at I med tak skal mindes de gode kår, som livet har budt jer i jeres ungdom, idet I uden egen fortjeneste har fået en opdragelse og en uddannelse, som kun bliver de færreste til del, og som millioner af mennesker Jorden over sukker efter.«.

Det var under I. Verdenskrig, at disse ord lød, og det var dengang som altid før og i mange år derefter et virkeligt privilegium at komme på Sorø, at få lov til at få en akademisk uddannelse. For mange kostede det blod, sved og tårer, og mange snublede og blev liggende på vejen, inden målet var nået. For de fleste af jer dengang var det ikke *tilstrækkeligt* at have gode evner, der skulle også målbevidsthed og vilje til. Det var kun få, der var plads til i det forjættede land, og det betød naturligvis kamp om pladserne. Det betød også, at de få udvalgte måtte forlade fællesskabet med tidligere kammerater. De måtte, som alle udvalgte gennem tider, gå deres egne veje. De kunne ikke nøjes med at følge med strømmen og håbe, at den ledte til målet.

I dag er alt dette anderledes. Der er mange flere pladser i gymnasierne, mange flere pladser på læreanstalterne, det er blevet meget nemmere at *blive* akademiker – men nok ikke at *være* akademiker – ikke fordi stoffet, der



Formanden hylder jubilarene.

S. G. A. fot.

skal læres, er blevet lettere, tværtimod, men strømmen af blot nogenlunde velbegavede går til gymnasierne og de højere læreanstalter. Man behøver ikke længere at være besjælet af et ønske om og en higen efter at komme derind. Der kræves intet selvstændigt standpunkt. Tværtimod vil det kræve selvstændigt standpunkt at bryde ud. Man skal nu blot følge med strømmen, og hvis man så har en mave, der kan fordøje de maddinger, der lægges ud undervejs, ja, så bliver man akademiker.

Det var et mål, Danmark satte sig for 25 år siden, at alle med nogenlunde evner skal have adgang til en akademisk uddannelse, til at blive »Herrer i Åndernes rige« – til at blive landets åndelige stormænd – for det var akademikerne dengang. Det lød som et smukt mål, men man glemte, at den lette adgang gjorde, at mange af dem, der kom ind, nok var kaldede, men ikke udvalgte. Mange af dem følte ikke den akademiske opgave – hvad enten den nu var som lærer eller læge – som jurist eller statsmand, som et kald. De var ikke alle villige til at tjene, men vel nok at fortjene i dette kald. Og det skal I vide, I unge, at vil man være folkets herre, må man først og fremmest være folkets tjener. Det er ved at tjene i et kald og ikke ved at kræve, at man bliver stormand. Spørg aldrig først om lønnen eller fritiden. Man skal først yde, og derefter kan man stille sine krav – at gøre det i omvendt rækkefølge er for kræmmersjæle og vil aldrig bringe jer hæder.

Ja, det var rektor Raaschou-Nielsens ord til dimittenderne for 60 år siden, der ledte mig ind på disse tanker, men tilbage til jubilarene.

Når man taler til de unge, peger man gerne fremad, peger på de opgaver, der ligger forude, og de belønninger, der kan nås. Til jubi-

larerne peger man gerne bagud, lidt uretfærdigt, for de har stadig en stor del af livet foran dem, men måske forståeligt, for der er så meget at se tilbage på, og det kan være tid at gøre status.

I har nu levet et langt liv. I har kæmpet, I har vundet sejre, og I har taget nederlag hjem. I har samlet et langt livs erfaringer, og I har erfaret, hvad et sådant liv kan bringe jer. Føler I, at rektor har ret, at det var et privilegium at få en sådan opdragelse og uddannelse, som I har fået? Føler I, at I i rimelig grad har levet op til dette privilegium, og at I har nået de mål, I satte jer? Jeg ved, at alle I, der er tilstede i aften, har nået store poster i samfundet, men hvorledes følte det, da I nåede dem? Var det gøgl og blændværk, da I nåede frem? Siger I som Adam Homo: mit paradys var kun, da jeg var lille – eller kan I med glæde og taknemmelighed sige: jeg så, og se alt var såre godt? Kunne man ikke ønske, at de unge ville lære af jeres livs erfaringer? Men vi må nok konstatere, at man som ung ikke kan eller vil acceptere en ældres livserfaring. Man mener, at man absolut selv må høste sin egen, og deraf kommer vel det evige ungdomsoprør, der jo på ingen måde er nyt. I kan sandsynligvis heller ikke besvare spørgsmålene med et klart ja eller nej, men snarere med et både og. Der er vel ingen, for hvem alt er mislykkedes, og ingen, for hvem alt er lykkedes, men vi, der ser jer her i aften, føler, at jeres tilstedeværelse rummer en bekræftelse. Vi mener, at det betyder, at I i Sorø fandt noget rigtigt, og at opholdet her under de vilkår, menneskelivet giver os, førte til det rigtige mål.

Vi vil takke jer for jeres trofasthed, fordi I vedgår arv og gæld.

Vore jubilarer leve!

Fru Leths orkester

Ved årsfesten den 15. oktober hyldede formanden fru Leth's orkester:

Ærede dansende:

Tillad mig for sidste gang i aften at lægge beslag på Deres kostbare tid, men jeg vil gerne have lov til at sige et par ord til og om orkestrer.

Det er et ganske særligt orkester, vi har her i aften. Damen, der sidder her, er fru Emma Seide Leth, og den herre er hendes berømte søn Ivan Leth.

Fru Leth er kendt af alle i Sorø. Hendes far var aktiv musiker og spillede ofte til fester her i byen, selvom han tjente til livets ophold ved et mere borgerligt erhverv i banken. Fru Leths mand, der døde alt for tidligt, var regimentsmusiker, og fru Leth selv har hele sit liv været aktiv udøvende musiker og spillet ved utallige lejligheder mest heromkring Sorø, først sammen med sin far og sin søster og bror og senere alene. Som ganske ung spillede hun således meget tit med faderen på Parnas, og for nogle år siden spillede hun sammen med sine to berømte sønner, *Ivan* og *Max* i fjernsynet, en begivenhed, som i øvrigt blev fotograferet på TV-skærmen af en Sorøborger, og billedet foræret til fru Leth.

De to sønner Ivan og Max var langt mere end almindeligt musikbegavede. Jeg husker dem tydeligt fra mine første år som skolesøgende her i Sorø, hvor jeg boede på Fru Inges Vej få huse fra det Leth'ske hjem. De spillede altid, og naboerne sagde, at ved den tid, de holdt op at spille, begyndte morgenhanerne

at gale. Deres musik var vel årsagen til, at de aldrig frekventerede Akademiet, hvor der dengang ikke gaves undervisning i musik, men man må sige, at de gennem deres musik nåede længere frem på berømmelsens vej end de fleste akademister.

Lillebror Max har gennem mange år været orkesterleder og tidligere spillet meget sammen med Svend Asmussen. Han er nu nærmest husdirigent i fjernsyn og radio. Ivan har siden 1950 været dirigent for Tivolis Promenadeorkester og leder Pantomimeteatrets musik. Sidste gang, jeg så Ivan, var i 1937 eller 1938, da jeg havde fået lov til at låne min fars gamle Pontiac. Jeg havde da fornøjelsen af at samle Ivan op ved Damhuskroen, da han tomlede den til Sorø, mens han gik på Musikkonservatoriet. Han har foruden i Tivoli optrådt og dirigeret utallige steder, ikke mindst i TV og radio, men efter at han til sidst blev engageret næsten 24 timer i døgnet, blev det for meget, og efter noget hjertebesvær måtte han opgave noget af arbejdet og helligede sig derefter Tivoli. Den tid, som derved bliver til overs, bruger han til at holde sig i form ved at løbe lange ture ved Karlslunde med Sofie, som er datterens hund.

De vil forstå, at orkestrer i aften med den ungdommelige 85-årige fru Leth og hendes søn Ivan er noget ganske særligt, og jeg vil gerne have lov til som tak, fordi De kom, fru Leth, at overrække Dem en buket blomster fra Soransk Samfund.

Palle Taarnhøj.



Formanden takker fru Leth.

S. G. A. fot.

Frokosten hos Lorry den 1. december 1977

Spændt ilede jeg med lette fjed fra linie 18 på Frederiksberg Rådhusplads til Lorry. Det var efterhånden næsten et år siden, jeg sidst havde været til frokost, så det skulle nu blive meget hyggeligt. Havde de »hårde tider« mon forandret Lorry? Hvor mange mon der kom?

Det sidste spørgsmål besvaredes først. Helt ud i vindfanget hørtes den kraftige summen fra opvarmningen i garderoben og den forreste ende af salen. Da alle var bænket – også de sidste efternølere, der foranledigede et par borde sat til – kunne forsamlingen gøres op til 36 hoveder. Pænt – selv for en julefrokost. Ældste var Warrer og Lindhard (begge 07), yngste undertegnede og Margit Jensen (begge 73).

Maden kom på bordet, og det første spørgsmål (om Lorry) besvaredes. Ganske vist er tiderne ændret, men alligevel –! Femogfyrretyve kroner for en platte, hvis væsentligste kvalifikationer var at kunne fremstilles næsten lige så hurtigt, som folk myldrede ind ad døren (både mørbradbøffen og kyllingen kom da også direkte fra køleskabet), ni – 9 – kroner for en øl – ialt 70 kroner for platte, øl, snaps og kaffe, en af hver. For det beløb kunne man få tre retter mad og en halv flaske vin pænere steder i byen, selv i disse tider. Måske Lorry ligefrem ønsker at jage de sidste kunder bort? Man bør i hvert fald ikke undre sig over, at de yngre årgange – og en del pensionister – holder sig borte, det er kun alt for forståeligt. Men det er vel prisen, der må betales, for at de, der har råd, kan vente til sidste øjeblik med at bestemme sig. Eller er det? Man har da før kunnet melde sig til en dags tid før. – Men ellers mange pæne ord om den søde betjening.

Via fællessang, præsentationsrunde, juleudlodning af biografier (de gik til den indbudte taler) og rundsendelsen af frokostprotokollen med tilladelse til ikke blot at skrive navn og årgang, men også en lille bemærkning, nåede vi meget hurtigt – mange kæmpede endnu med kyllingen – frem til »hovedtaleren«, der også skulle blive den sidste ved denne lejlighed: stud. mag. i klassisk arkæologi Jan Stubbe Østergaard (67), en af min gamle klassekammerat Esbens vistnok utallige storebrødre, denne gang for første gang til stede ved en frokost.

Jeg håber ikke at fornærme nogen ved at sige, at det er det bedste foredrag, jeg endnu har hørt i det forum. Jan fungerede som konsulent for den store Pompeji-udstilling på Louisiana, og han fortalte fantastisk spændende om Pompeji, om den store vandredstillings historie, om arbejdet med at sætte den op på Louisiana, om den tåbelige situation, at Nationalmuseets afdeling i Brede, der jo burde tage sig af den slags arrangementer, trues af lukning, mens en privat institution, der endda først og fremmest har den moderne kunst som virkeområde, har stor succes med dem, og næsten det mest spændende af det

hele, de slutninger, man kan drage af den helt enorme tilstrømning til udstillingen med hensyn til folks interesse for historie og videnskabens vilje og evne til at meddele sig.

Særligt værdifuldt blev foredraget, fordi det var formet som et debatoplæg. Og debatten kom da også i gang. Desværre blev den afbrudt, længe før emnet var udtømt, idet frokosten af en eller anden ubegribelig grund blev hævet allerede 13,30 – alt for tidligt, mente mange.

Men ti udholdende sjæle fortsatte på Prætoriana, endda suppleret med tre, der først stødte til der – to af dem nævnte frokostpriserne –. Hvad der derefter foregik, ved jeg ikke så nøje, jeg fortabte mig i en arkæologisk diskussion med Mitens (41) og tilløbende Claus Grønne (75).

Vi brød op ca. 16,30 – og dermed sluttede så den julefrokost.

Per Salling (S 1973).

»Ølgod« mindes i l'Express

I sine soranerår og tiden derefter blev Sven Nielsen (R 1918), boghandlersønnen fra det vestligste af det vestlige, kaldet Ølgod efter sin fødeby.

I december 1976 afgik han ved døden i Paris, hvor han så sandelig havde gjort karriere fra den beskedne eksportforretning i en baggård i Rue de Seine, Messageries du livre, til generaldirektør for forlagssammenslutningen Les Presses de la Cité. Det kendte ugeblad l'Express' medarbejder Jannick Jossin, har i bladets januar-nummer 1977 en hel side med fotografi, hvor Sven Nielsens minde hædres. Han skriver blandt andet: – Da Sven Nielsen kom til Paris, havde han hverken forbindelser eller penge, men han kendte nøje boghandlerens metier. Efter verdenskrigen fik han kontakt med angelsaksiske forfattere som Erskine Caldwell, Peter Cheyney, Slaughter m. fl. Monsieur Nielsen og hans frue Charlotte læste selv alle manuskripter indleveret til forlaget, og begge forstod de kunsten at sælge bøger, ved hans død udtalte hun: »Han ejede en bog på hjertets plads«. Usandsynligt var det, at Ølgod som fremmed formåede ved jysk stædighed, flid og forretningssans at nå frem til en virkelig førerstilling indenfor Frankrigs bogverden. Han var blevet chef for et imperium af forlag, de tidligere kendte selvstændige Plon, Perrin, Juillard og udgav 1000 titler, deriblandt 50 af Simenon, og han skabte Franco Loisirs første franske bogklub med 1.800.000 abonnenter. Sin soranertid bevarede han i glad erindring.

B. Rosenkilde Nielsen (R 22).

Jonas Bruun

1911-1977

Fredag den 25. november døde Jonas Bruun (S 1929).

Han blev bisat fra Holmens Kirke, hvor en stor kreds af de mange, som han havde haft kontakt med, overværede en meget smuk højtidelighed, der helt svarede til det betydningsfulde og smukke liv, han havde levet.

Gamle soranere kender Jonas Bruun fra hans færden iblandt os, som bestyrelsesmedlem af Soransk Samfund 1943-44 og 1945-48, som formand 1969-72 og fra udmærkede og velskrevne indlæg i Soranerbladet.

Vi, hans gamle studenterkammerater kendte hans humor og hans naturlige lederevner, og vi erkender i taknemmelighed, at holdets gode sammenhold ikke mindst skyldes ham og hans indsats for, at vi kunne mødes i Sorø hvert femte år.

Jonas boede i sin skoletid hos rektor Raaschou-Nielsen og glemte aldrig disse lykkelige år. Ved jubilæet i 1972 gav han i en smuk og velformet tale udtryk for den taknemmelighed og for de følelser, som han og mange andre med ham, nærer for skolen. Det skyldtes i høj grad ham, at Soransk Samfund, skolens elever og lærere i fællesskab kunne fejre jubilæet ved en strålende fest.

Mange havde brug for Jonas, og derom kan man læse andetsteds, men færre er klar over alt det, som han gjorde i det stille. Han har været til stor støtte og hjælp for mange, soranere og ikke-soranere, som han skrev til, besøgte og opmuntrede. Med sin godhed og medmenneskelige forståelse ydede han dem uvurderlig støtte og glæde.

I et brev til mig skrev han: »Jeg synes, det er alt for længe siden, jeg har set Sorø, men hver dag også lørdag og søndag har sine pligter, og jeg har ærligt og redeligt ikke haft tid. Jeg kan imidlertid mærke på mig selv, at nu må jeg gense Sorø, så en dag om ikke alt for længe dukker jeg op«.

Jonas kommer ikke mere, og det vil vi savne i Sorø, i Soransk Samfund og mange andre steder.

At hans sidste sygdomsperiode blev kort, og han dermed fik en nådig død som afslutning på et smukt og godt liv, er den eneste trøst, hans familie og venner kan finde.

Vi på hans gamle skole, hans studenterkammerater og i Soransk Samfund vil i taknemmelighed og i ærbødighed ære hans minde.

Arne Østergaard.

Fra fru Sybille Bruun er modtaget en varm tak for Soransk Samfunds deltagelse ved vor tidligere formand, Jonas Bruuns bisættelse.

Fru Sibylle Bruun skriver blandt andet: Kærligheden til Sorø var noget meget væsentligt i Jonas' liv, og interessen for alt, hvad der havde tilknytning hertil - ikke mindst Soransk Samfund - levede meget stærkt hos ham, og var på en vis måde grundtonen i hele hans tilværelse.

Min tak omfatter derfor hver enkelt, som indenfor Soransk Samfund har været medvirkende til at fylde hans liv på en lykkelig måde.

Palle Taarnhøj.

Donationer

En kvindelig gammelsoraner, der ønsker at være anonym, har skænket Soransk Samfund 1.000 kroner: 500 til Jubilæumsfonden og 500 til Soraner-bladets drift, der også er blevet tilgodeset af følgende bidragydere: *Torben Rosendal*, Bjærrød, *Svend Frandsen*, California, *Per Fischer Paaschburg*, Nørre Asminderup, *Jonas Bruun*, København, *Mogens Als-Nielsen*, Farum, *Christian Falster*, Rødovre, *Imanuel Lindgren Christensen*, Valby, *Richard Alexander*, California, *Paul Agard*, Texas, *Karl Geleff*, Sønderborg, *Steen Danielsen*, Rude og *Bjørn Gierløff*, Ølstykke.

Soransk Samfund takker på det hjerteligste for de modtagne gaver, der har været en ikke uvæsentlig årsag til, at Soraner-bladet nu atter permanent kan udkomme i sin gamle skikkelse!

Palle Taarnhøj.

Soraneraften på Akademiet

Sammenkomst i Festsalen på Sorø Akademi fredag den 17. februar 1978 kl. 19.30.

Direktør C.-C. Hoffgaard (R 1917), der for adskillige år siden påbegyndte et stemmearkiv ved båndoptagelse af samtaler med kendte soranere og lektor Jan Nielsen, som uafhængig heraf har fortsat og stadig fortsætter arbejdet, har venligt lovet at give os prøver på disse optagelser.

Der vil endvidere efter dette blive vist en film, der blev optaget i 1940, og som under titlen »Gennem Midtsjælland« beskriver historiske mindesmærker. Den ledsagende tale er indtalt af en gammelsoraner, Aksel Dahlerup (S 1915).

Efter foredragene håber Soransk Samfund ved Akademiets hjælp at kunne arrangere fælles kaffebord.

Palle Taarnhøj.

Fatters lommeur m. m.

Fatter kunne efter en gymnastiktime godt finde på at sende nogle flabe (vi var alle på et eller flere tidspunkter »din flab«) nøgne ud i sneen til behagelig afkøling. Det passer godt med en af hans personlige specialkure: En morgen vågner han med feber på 39. Resolut stiller han sig ind under den iskolde bruser med termometret in situ og bliver roligt stående, til det viser 37!

I min Sorø-tid havde jeg Fatter i matematik i 4. ml. Hans behandling af dette fag kan jeg bedst betegne som tal-atletik, idet han foretrak at tumle med store tabeller og indviklede beregninger, helst naturligvis som hovedregning.

Bekendt er måske historien om hans lommeur, som han aldrig stillede på. En dag, hvor han stod på badebroen, kun iført stok og pipe, sendte han en dreng hen for at aflæse uret. Efter meldingen: 10 minutter over 12 foretog han en lynhurtig hovedregning og kunne meddele, at klokken var 17 minutter i 11.

Jeg var ikke selv nogen tal-sværvægtsløfter, så det var først i gymnasiet hos C. C. Andersens, at jeg lærte, at matematik også kunne anvendes til at udtrykke abstrakte ideer, ligesom jeg af Nordahl Svendsen lærte, at fysik er 3 ting: matematik, matematik og matematik. – Også en forandring fra 4. ml., hvor vi havde »Røde Nielsen«, hvis fysikundervisning kunne risikere at ende ligesom der står hos Holberg: »Ydermere kan jeg bevise dig udi tørre Hug«!

Og så lidt om vor inspirerende historielærer lektor dr. phil. Poul Helms (forkortet soransk til »Mef«). Her er et par uddrag af undervisningen: Om Frederik II: »Han var en dygtig konge med gode ideer --- når han var ædru«. En paves pludselige død: »Han kom tilfældigt til at drikke den gift, som han havde tiltænkt en af sine venner --- meget uheldigt«. Richelieu: »Det lykkedes aldrig nogen at gribe ham i en sandhed«. Kejser Wilhelm d. 2.s politik: »En uafbrudt serie af dumheder«.

Alt dette burde naturligvis fortælles med hans karakteristiske stemme afsluttet med den lille smittende kluklatter.

Engang viste han mig Holbergs sarkofag

med våbenskjoldet, hvor man ser et bjerg med et hul i: »Ja, »Hulbjerg« – naturligvis kunne han ikke dy sig«. Jeg tror, det ville have frydet Holberg, at vi stod og lo hjerteligt foran hans sarkofag! – Siden har jeg været befriet for min respekt for våbenskjolde.

»Mef«s forståelse af vor trang til lidt morskab viste sig engang i III G. Vi var nogle stykker, der ønskede at fejre en lørdag aften, hvor »Heus« var i København. »Mef« havde inspektionen. Der blev indkøbt en betydelig forsyning af »Jørgensens frugtvin«, fremstillet i Faaborg. Lektor Simonsen, som vi desværre kun havde i 1. G., havde ustandseligt formanet os under kemiforsøgene: »Små mængder, små mængder«! Det glemte vi alt om den aften, hvorom man kan sige: Aldrig har så elendig en vin fremkaldt så ændret en adfærd hos så pæne unge mennesker. Af øvrige deltagere kan jeg huske: *Eilef Joensen, Preben Neergaard, Flemming Valeur Nissen* og *Johannes Poort*. Hvis jeg skulle have glemt nogen, er det ikke min skyld, men Jørgensens fra Faaborg.

Ved inspektionen var »Mef« naturligvis fuldstændig klar over situationen. Hans eneste kommentar lød: »Jeg synes, der lugter af gas – se så at komme i seng«. Havde det været »Heus«, ville en udsmidning være sket uden pardon!

I dansk havde vi Marcus Pedersen, som jeg ofte sender en venlig tanke. I 2. G skrev jeg en for den tid ret så provokerende stil, propfyldt med alle argumenter mod ægteskabet. Jeg kunne ikke have valgt et dårligere tidspunkt. Marcus var lige blevet gift! Endnu ser jeg for mig hans smukke røde skrift under stilen: »Tolerance, min Herre, Tolerance!« Ja, Marcus! Nu *har* jeg lært det!

Til slut lidt om de berømte »gedeboller« i Sorø sø. De findes vist mange steder, men at de soranske er særlig berømte, opdagede jeg ved mine amatørstudier af ferskvandsbiologi, hvor jeg i V. J. Chapman's »The Algae«, 1962, læste: »In the Aegagropila the species can exist as threads, cushions and balls. The destruction of the old threads in the centre of the ball results in a cavity which may become filled with water, gas or mud. In Lake



Redaktøren flytter den 1. marts 1978 fra Ålsgårde og søger varig bopæl på det københavnske Frederiksberg (behov: 1^{1/2}-2 værelser).

Kan nogen hjælpe mig?

Rantzau.

söro (englænderne har lige så svært ved vort »ø«, som vi har ved deres frikative »v«) the water in April and May is sufficiently free of diatome for light to penetrate to such an extent that photosynthesis increases and so much gas collects in the centre of these balls that they float to the surface. Their characteristic shape is brought about by a continual rolling motion over the soil surface under the influence of wave action, and hence the »ball« forms are found near the shore whilst the »thread« and »cushion« forms are to be found farther out in deeper water where there is less motion. The harder the floor the more regular is the shape of the balls, but even so the structure would also appear to be inherent in the alga because »balls« have been kept in a laboratory for eight years without losing their shape«. – Hvor mon det laboratorium befinder sig?

Vagn Baark (S 1934).

Henrik Rechendorff (S 1920) in memoriam

En ildfuld soraner er gået bort ... Hvor forfærdende, vi bliver til støv! I vore ungdoms år ænses det næppe, vi lever i nuet og i en fremtidsdrøm, fyldt af håbets vitalitet. Sådan var Henrik: frisk gå-på-mod, altid parat og modtagelig. Begavet kunstnerisk fra en kunstoptaget slægt og følgende næsten hver af hovedstadsteatrenes generalprøver, hvis han da ikke på en af sine mange og lange udenlandsrejser, hvorfra han publicerede sine »Kort fra Rech« i Berlingske Tidende. Opflammande lyrisk begejstret i Soranertiden, som siden. Sine kammeraters humor inspirerende ven. Men langt nede var humøret lige før studentereksamen i 3die G. Da sad han i timer hos »Gamle Stine« i Vindelbrohuset og svedte og læste; men han bestod naturligvis takket være sin usandsynlige klæbehjerne og den levende interesse og indsigt, han ejede. Typisk for Rechs varme og hjertelag var det livsvarige venskab med Josephine Baker og hendes børneflokk fra mange lande og nationer. Som ung journalist ved B. T. i chefredaktør Jørgen Basts tid, optrådte Josephine Baker på Dagmarteatret og vakte både beundring og skandale, da hendes påklædning kun bestod af et bananskørt. Rech interviewede den slanke, lysebrune, caribiske skønhed og kunstnerinde og forblev hendes tro væbner og sommerferiefar for børnene, der efterhånden ikke længere er børn. Sin trofasthed mod udenlandske som indenlandske, ikke mindst soranervenner, bevarede han til det sidste. Hans menneskelige egenskaber med viden om fremmede lande og folk, hans kvikke opfattelsesevne og humor gjorde Rech tillige til Tjæreborgs pressemænd i en årrække, ligesom han blev korrespondent for amerikanske og franske dagblade. Æret være hans minde!

B. Rosenkilde-Nielsen (R 22).

Gamle soranere

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har rund fødselsdag i februar 1978:

3. Fabrikant Svend Høfler (f. 1898), Rørholmegade 18, 1352 København K.
4. Kordegn Otto Vilh. Sommer (f. 1918), Sortedams Dossering 5, 4., 2200 Kbh. N.
5. Dyrslæge Jørgen Meding (f. 1928), Bjerrevej 180, Tyrsted, 8700 Horsens.
5. Proprietær Esbern Kaare Christfort (f. 1928), Skovlindegaard, 4652 Hårlev.
7. Sognepræst Niels Stampe (f. 1908), Danshøjvej 31, 2500 Valby.
10. Advokat Svend Egon Jørvang (f. 1918), Hyacintvej 24, 3060 Espergærde.
11. Lektor Ernst Aug. Kiørboe (f. 1883), Carstengade 11 A, 6270 Tønder.
11. Fuldmægtig Ernst Rich. Quirinus-Jensen (f. 1908), Gislingevej 83, 2700 Brønshøj.
11. Ekspeditionssekretær Kai Henry Westergren (f. 1918), Havsgårdsvej 5, 2900 Hellerup.
11. Professor, dr. teol. Jakob Balling (f. 1928), Voldbækvej 3, 8220 Brabrand.
12. Dyrslæge Hans Koefoed Johnsen (f. 1918), Agertoften 25, 2820 Gentofte.
13. Proprietær Chr. Engelsborg Olsen (f. 1903), Grydebjerggaard, Tjæreby, 4000 Roskilde.
13. Kontorchef, cand. jur. Niels Opstrup (f. 1918), Dr. Priesensvej 5, 1854 Købhvn. V.
19. Ambassadør Mathias Aa. Wassard (f. 1893), Torvet 6, 4720 Præstø.
21. Amtmand Mogens Jul. Clausen (f. 1908), Uraniavej 2, 3., 1878 København V.
21. Bankbestyrer Kai Wagner (f. 1908), N. Jespersens Vej 8, st., 2000 København F.
24. Vekselerer Chr. Mourier (f. 1918), sidste adr.: Kongens Tværvæg 4, 2000 Kbh. F.
24. Ambassadør Gunnar Seidenfaden (f. 1908), Borsholmgaard, 3100 Hornbæk.
26. Gårdejer Jens Vinter-Jensen (f. 1928), Højholm, Pedersborg, 4180 Sorø.
28. Øjenlæge Ejnar Thykier-Nielsen (f. 1903), Sophienbergvænge 38, 2960 Rungsted Kyst.
28. Borgmester, lærer Flemming Jørgen Jensen (f. 1928), Parkvej 6, 2630 Tåstrup.
28. Trafikkontrollør Niels Chr. Ulrich (f. 1928), Dr. Tværgade 38, 2., 1302 Kbh. K.
29. Amtslæge, dr. med. Palle Hjorth (f. 1908), Emil Chr. Hansens Vej 2, 2000 København F.

Niels K. Hermansen (S 1942), professor, undervisningsministeriets direktør for de videregående uddannelser, blev som den første dansker den 3. november 1977 udnævnt til æresdoktor i agrorforstvidenskab ved Helsingfors universitet.

Erik Windfeld-Lund (S 1943), vice-direktør i Industrirådet, var i oktober 1977 i Venezuela for at forberede oprettelsen af et dansk eksportkontor for Industrirådet i Caracas omkring nytår. Det er, i følge Danmarks-posten, december 1977, tanken, at kontoret skal dække den nordlige del af Latinamerika. Det er foreløbig meningen, at kontoret skal fungere i to år, og det vil i sin funktionstid samarbejde med ambassaden i Caracas.

H. H. Stevenius-Nielsen (S 1920) har skænket sin kostbare cello »Therese«, bygget af Guernicus i Cremona 1663 – til kulturministeriet. Celloen, der i 1959 var på nippet til at havne i U.S.A. som investeringsobjekt, er nu blevet stillet til rådighed for danske, stats- anerkendte ensembler. Den danske Kvartet stod som den første i rækken, der fik brugsret over det ædle og kostbare instrument.

Kurt Breson (S 1945), øre-, næse- og halslæge i Birkerød, har deltaget i et halvt hundrede udstillinger med sine såkaldte naivistiske billeder. Gennem nogle år har Breson malet erindringsbilleder fra sine år på Sorø Akademi, de kædes nu sammen med en poetisk tekst og udgives på eget forlag, »Hevak«, i 500 eksemplarer. Det er Bresons tredje bog, der bygger på egne billeder.

Holger Harms (R 1940), registreret revisor, er pr. 21. oktober 1976 indtrådt i revisionsfirmaet F. Meyhoff, Sorø, som medindehaver og kompagnon for revisor Meyhoff.

Aage Chemnitz (R 1945), havneinspektør i Godthåb, er i oktober 1977 blevet udnevnt til ridder af Dannebrog.

Erich Steenberg (1930), godsejer, har i marts 1977 solgt godset Sorø Store Ladegaard til sønnen, Hans Steenberg, der har opholdt sig på en farm i U.S.A.

Povl Henningsen (R 1939), fabrikant, har, med det formål at støtte opfindelser til fremme af dansk beskæftigelse gennem produktion og handel, oprettet et anpartsselskab, der skal fungere som et sikkerhedsnet og gøre det økonomisk forsvarligt at arbejde med opfindelser.

Kai Hørby (S 1954) forsvarede tirsdag den 17. januar 1978 for den filosofiske doktorgrad afhandlingen: »Status regni Dacie. Studier i Christoffer-linjens ægteskabs- og alliancepolitik 1252-1319«. Offentlige opponenter var professor emeritus dr. phil. Aksel E. Christensen og professor dr. phil. Niels Skyum-Nielsen (S 1940).

Johan Frederik Bøttger (S 1929), ejer af resterne af baroniet Adellersborg, Dragsholm Slot med 340 tønder land, tror i følge Berlingske Tidende den 25. juli 1977 ikke på spøgelse, selv om han har truffet et: »Det var en majaften efter krigen. En premierløjtnant og jeg sad og registrerede våben efterladt af tyskerne, som havde brugt slottet til

indkvartering af soldater og flygtninge – og ødelagt alt. Min familie var der også. Alle døre var låst, og der var vagtposter ude. Pludselig hørtes trin i havestuen, og vi så en mand i slidt jakkesæt løbe op over gulvet. Da han opdagede os, forsvandt han sporløst op ad en vindeltrappe. Vi har aldrig fundet ham«.

Redaktøren udbeder sig hermed beretninger om »soransk spøgeri«, dvs. spøgelse oplevet af soranere eller (eventuelt) soranere som spøgelse.

Dødsfald

POUL HEINRICH LOUIS AMDEN (S 1928)
16. november 1910–19. november 1977

POUL BRUNCHMANN (1913)
5. august 1897–23. december 1977

JONAS BRUUN (S 1929)
3. juli 1911–25. november 1977

CARL H. FLYGER (R 1936)
23. december 1918–29. oktober 1977

HANS OVE JENSEN (S 1915)
29. marts 1896–19. november 1977

BENT VILHELM JØRGENSEN (S 1947)
30. september 1928–14. november 1977

JOHAN KELLER MOTZFELDT (R 1918)
11. november 1902–20. januar 1974

BIRGER KNUDSEN (S 1934)
25. august 1916–10. december 1977

JOHANNES PEDERSEN (S 1902)
7. november 1883–22. december 1977

HENRIK RECHENDORFF (S 1920)
5. december 1900–november 1977



Academy Shorts



Faxe Marmor på Sorø Akademi. De to vandingsfontæner på Frederiksberg Runddel er udført i Faxe marmor for cirka 100 år siden efter tegning af professor, arkitekt Jens Vilhelm Dahlerup (1836–1907), og de skal i følge Politiken den 5.6.77 atter bringes til at fungere efter deres hensigt. Eiler Rose, Frederikssund, har i fotokopi genudsendt en

fortegnelse over større leverancer fra stenværkstederne i Faxø 1872-1884. Heri kan man se, at Faxø »marmoret«, som det kaldtes, er anvendt flere steder i landet, f. eks. til Marmorkirken i København og en lang række andre kirker, til kunstgenstande på en række herregårde og - søjler til Sorø Akademi! - Hvor står de søjler?

O m b y g n i n g e n på Museet er i fuld gang. Bygningen skal bruges til undervisning i fysik og biologi, hvilket medfører en lang række tekniske installationer og inventaropgaver samt mindre bygningsmæssige ændringer indvendig.

T y r a n - ø g l e n på Museet - 3 meter høj og 6 m lang - har holdt flyttedag. I slutningen af september forlod den Museet, hvor den har haft husrum siden 1961. Øglen skal indgå i en »Skrækgøglernes Dal« ved Brønderslev sammen med fire svenske øgler, som den stedlige turistforening har erhvervet til en øglepark lig den skånske, der er blevet en vældig succes.

En fyrgterlig bombe er blevet sprængt lige indenfor Klosterporten og lige før midnat. Braget kunne, i følge Dagbladet den 24. december 1977, høres vidt om, såvel på Sorø Akademi som udenfor; mange har hørt det, men ingen har set noget eller nogen. Mysteriet bliver næppe opklaret.

Soranske noter

Biffen i Østergade bliver lagerlokale for Amtsmuseet, der har mange ting, der skal ryddes op i, men som ikke kasseres. Museets formand, Sorøs tidligere borgmester, civilingeniør Mogens A. Carlsen, oplyser til Dagbladet den 11. 11. 77, at der er mange ting at flytte fra kælder og loft i Amtsmuseet, hvor tingene er stuvet sammen gennem den sidste halve snes år. - Der er mange ting, som ikke har den store værdi i dag, men som med tiden vil blive museumsstykker, siger museumsformanden, der håber, at der med tiden kan etableres en lille konserveringsvirksomhed i den gamle biograf, hvor en række gamle skabe, erhvervet på Akademiets »loppemarked« den 8. oktober, er stillet op.

Chorus Soranus fejrede den 9. november 1977 sin ti års fødselsdag ved en smuk opførelse af Haydn's »Skabelsen« i Sorø kirke, der var fyldt til sidste plads. Adskillige tilhørere måtte stå op. Den 11. november fejredes jubilæet ved en festlig sammenkomst på hotel Postgaarden, hvor koret gav smagsprøver på sin store og varierede kunnen. Ind imellem spillede Sorøs »husorkester«, »En halv ton jazz« op til dans. I løbet af vinteren vil dette orkester indlede et nærmere samarbejde med Chorus Soranus, hvis daglige leder gennem

årene har været organist Knud Vad (S 1955). I et sidelokale havde Asger Larsen, korets formand, arrangeret en udstilling af historisk materiale vedrørende korets virke gennem de ti år: Billeder, fotos, scrapbøger, plakater samt store instruktive fortegnelser over alle de steder, koret har gæstet, hvor mange koncerter det har leveret, og hvor mange værker det har sunget. Et sprællevende og dygtigt kor markerede på uhøjtidelig vis det første decennium - måtte det blive til mange!

Frokosttalere

Ved frokosten i februar vil der ikke være nogen specielt indbudt taler. Hvis nogen er brændt inde med noget, er chancen der nu.

Bodil Wille Møller.

Memo

Soraner-frokost den første torsdag i hver måned (kl. 12), den 2. februar, 2. marts, 6. april, celebreres indtil videre i Frederiksberg Raadhuskælder, Smallegade 1, 2000 København F., tlf. (01) FA 6666. Tilmeldelse pr. telefon er ikke nødvendig. Vi mødes mellem 12,00 og 12,15; spisningen - der er valgfri - tager sin begyndelse omkring 12,30 og varer til omkring 14,00.

Nachspiel'et udfolder sig sædvanligvis (fra omkring 14-tiden) hos Prætoría, Henrik Steffens Vej 2, 1866 København V., hvor soranere, der er forhindret i at komme til frokost, er velkomne.

Soraner-aften på Akademiet den 17. februar 1978 kl. 19,30.

SORANSK SAMFUND: Kassereren

Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10 2880 Søborg
(01) 69 11 44
Postgiro 4 00 17 10

SORANERBLADET: Redaktion

Paul Rantzau
Lille Odinsvej 1-234 3140 Alsgårde
(03) 10 80 53

SORANERBLADET: Administration

Statsautoriseret revisor (Soransk Samfunds revisor)
E. Lüders-Thomsen
Frederiksgade 9, 2. 1265 København K
(01) 15 44 15

Sorø Bogtrykkeri A/S

Alleen 9, 4180 Sorø (03) 63 05 75

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne



MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK

Hovedvej 4
(03) *43 41 22

4400 KALUNDBORG

Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.

Autogården
(03)* 41 11 22

Nyt tøj til bilen

ALTIKA

Autokonfektion

Ryegade 23

2200 København N

(01) 39 64 41

Poul & Bent Henningsen

(1939)

Installatør

B. Quirinus-

Jensen

Sorø

(03) 63 05 14

Sorø Akademis
I. Skovdistrikt



Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med

Pindstrup Mosebrug ^A/_s

Pindstrup

8580 Ryomgård

Telefon (06) 39 61 00

SAAB
AUTOBIANCHI
Salg-Service

Aut. SAAB forhandler

NIELS THIELE

Automobiler

STENLØSE

Tlf. (03) 17 00 72

SVEGÅRDS
BOGHANDEL

SORØ

TELEFON (03) 63 00 27

POSTKONTO 6 00 71 63

THOR-VASK

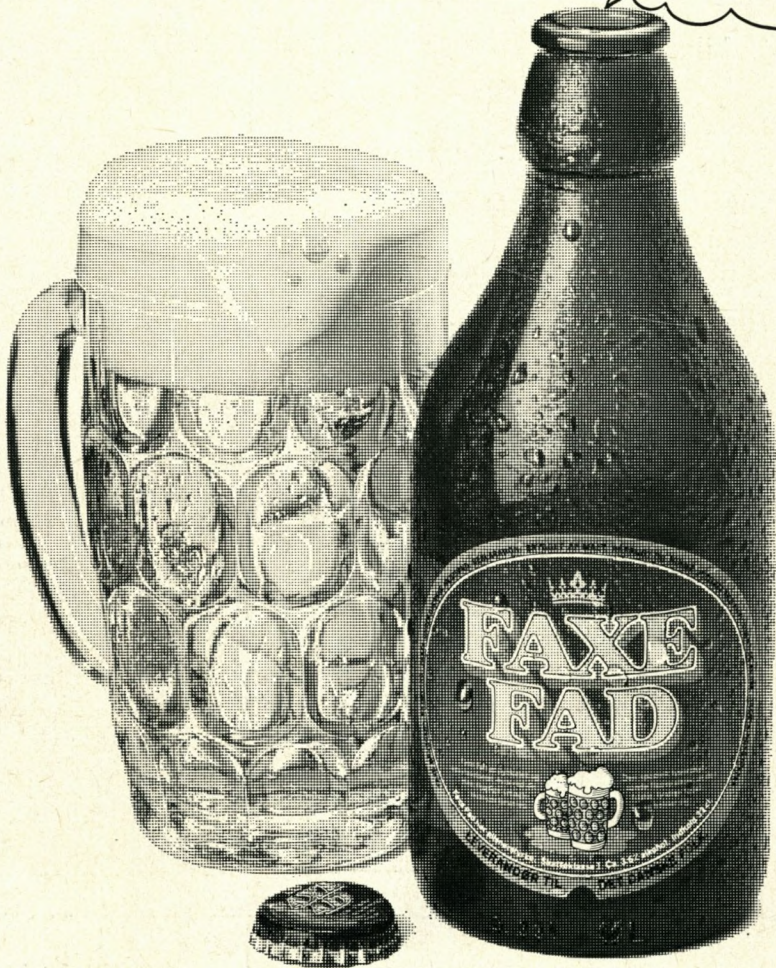
NÆSTVED

TELEFON 72 25 50

79
HR J I RAASCHOU-NIELSEN
PARKVEJ 10
2960 RØNSTED KYST

Hvorfor nøjes med en almindelig pilsner, når du kan få en Faxe Fad til samme pris.

JEG ER
UPASTEURISERET.



Samme mængde og styrke som
almindelig pilsner-og samme upasteuriserede
kvalitet som Faxe Fad på dåse.

FAXE
BRYGGERI

-leverandør til det danske folk.